

Panel pod nazivom “Klimatske promjene i budućnosti Primorsko-goranske županije” održao se u opatijskom Centru Gervais, 7. svibnja 2024.

Program je započeo tematskim predavanjem Korada Korlevića o izglednim prijetnjama po okoliš i život građana Liburnije kao posljedicama klimatskih promjena, a nastavio se panel raspravom o regionalnim politikama u kontekstu zelene tranzicije i klimatskih promjena. Fokus njegovog predavanja je šteta koju smo po okoliš svojim djelovanjem učinili (npr. Iskorjenjivanje karakterističnih vrsta leptira na Učki koji su važni oprašivači, agresivna javna rasvjeta koja remeti bioritam kukaca i ptica), kao i prognoze koje se mogu očekivati na temelju stanja na terenu, odnosno naglih promjena u temperaturi zraka i mora, a na koje se trebamo adekvatno pripremiti.

Uvodnu riječ pod nazivom “**Klimavo oko klime**” iznio je Zoran Skala, ambasador Europskog klimatskog pakta i član Tranzicijske inicijative TIKO istaknuvši samo neke od niza aktualnih problematika u području zelene tranzicije koje podrazumijevaju daljnju intenzivnu ovisnost i veće korištenje fosilnih goriva te devastaciju prostora i zagađenje prirodnih resursa, kao što su marine za megajahte u luci Porto Baroš - Rijeka, izgradnja nove dionice autoceste Križišće - Žuta Lokva, plutajući LNG terminal u Omišlju.

Prilika je to bila i za osvrt na rezultate istraživanja Zelene mreže PGŽ “Pogled na društvenu klimu oko KLIME” o osobnim stavovima donositelja odluka o klimatskoj krizi i njenom utjecaju na aktualne te lokalne planirane projekte i aktivnosti.

Uvodne riječi i spomenuti rezultati ankete kao i infrastrukturni, odnosno strateški projekti koji se provode ili tek planiraju na području naše Županije, poslužili su kao uvod u raspravu koja je uslijedila s panelistima.

U dijalogu između građana i donositelja odluka o aktualnim trendovima povezanim s klimatskim promjenama u našoj županiji i kako im se prilagoditi Župan Zlatko Komadina osvrnuo se na regionalnu politiku kojom se ojačava sigurnost prehrane stanovništva, gradonačelnik Opatije Fernando Kirigin fokusirao se na izmjene prostornih i urbanističkih planova, predsjednica Gradskog vijeća Grada Rijeke Ana Trošelj podijelila je s prisutnima na koje sve načine građani mogu biti dijelom procesa donošenja odluka u kontekstu zelene tranzicije na razini lokalne samouprave, Zvonimira Grdić Šverko s Fakulteta za menadžment u turizmu i ugostiteljstvu o obostranom utjecaju klimatskih promjena na turizam i obrnuto te Korado Korlević o tome ima li stvarne alternative fosilnim gorivima i koje prepreke nas koče da im se priklonimo.

Neki od važnijih zaključaka vrlo dinamične rasprave su da je važno pravovremeno i

adekvatno adresirati ozbiljne i realne utjecaje klimatskih promjena na našem području, a naročito kada su u pitanju razina mora, nagle i dramatične promjene u temperaturi zraka, a posebice mora. U skladu s istima prilagoditi postojeće i razviti nove, održive turističke proizvode i usluge te svakako objediti zajedničke napore u zajednici prema održivosti na lokalnoj razini u svim područjima djelovanja.

Posebna tema od značaja je bila i hrana, odnosno pitanje održivosti prehrambenog sustava te konkretne mjere koje je potrebno poduzeti na razini Županije kako bi se poljoprivrednicima, a naročito građanima omogućila lakša, jednostavnija i uspješnija proizvodnja lokalnih i sezonskih namirnica (naročito kad je riječ o zalihama vode te kvaliteti zemlje), a ideje prema jestivim urbanim punktovima je također posađena.

Iz publike je postavljeno i nekoliko zanimljivih pitanja koji se tiču održive mobilnosti u gradovima, a jedno pitanje upućeno je organizatorima i putem emaila do održavanja panela, a koje među važnim donositeljima odluka upućuje apel za spašavanjem Rječine zbog izgledne izgradnje akumulacije Kukuljani i nove hidroelektrane Valići.

Brojna neodgovorena pitanja te neadresirane teme koje su ostale nakon panela govore u prilog činjenici koliko u javnom prostoru nedostaje vrijeme, mjesto i platforma kao prilika za dijalog svih dionika u zajednici i aktivno uključivanje, a koje su u službi demokratskog, uključivog i održivog upravljanja resursima u zajednici o kojima ovisi kvaliteta svih građana kao i sadašnjih i budućih generacija kojima ih ostavljamo u nasljeđe.

Aktivnost je dijelom WP 15 - The CO-GREEN communities go public / "CO-GREEN" zajednice komuniciraju s javnosti.

Projekt CO-GREEN dio je programa CERV (Citizens, equality, rights and values), odnosno, "Građani, jednakost, prava i vrijednosti" pokrenut od strane Europske komisije 2021. godine, a koji će biti aktivan do 2027. godine.

Provede ga u partnerstvu Udruga Žmergo i Filozofski fakultet Sveučilišta u Rijeci

Panel o klimatskim promjenama u Primorsko-goranskoj županiji otvorio dijalog s donosiocima odluka | 3

(Hrvatska), Udruga Forum Terzo Settore zajedno sa Sveučilištem Tor Vergata iz Rima (Italija), Udruga CAL, Fakultet društvenih znanosti i filozofije Sveučilišta Nikola Kopernik iz Toruńa te Institut za sociologiju (Poljska) te Udruga Euracademy i Općina Karditsa (Grčka).

Projekt je financiran sredstvima Europske unije.

**Sufinancira
Europska unija**